

як сировини для карбування монет. Отже, і сучасне управління земельними ресурсами не здатне повною мірою бути досягнутим без урегулювання питань з вилучення та розподілу рентного доходу в суспільстві.

УДК 005.8:378.016:502

ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЧИННИК ОПТИМІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКОЛОГІВ

Фесенко Т. Г., д-р техн. наук, доцент, професор кафедри *кафедра маркетингу, підприємництва і організації виробництва*

Сучасні стандарти професійної підготовки вимагають створення інтегрованих організаційних систем, здатних забезпечувати високу якість освіти. Тому одним із нагальних завдань закладів вищої освіти (далі ЗВО) України є адаптація до сучасної моделі управління, функціональним контекстом якої є суб'єкт-суб'єктна комунікація (консолідація усіх управлінських, створення атмосфери для успішної співпраці фахівців різних структурних підрозділів ЗВО, встановлення діалогу між представниками різних підрозділів тощо) [1–2].

Сучасні стандарти вищої освіти України підготовки здобувачів за спеціальністю 101 – Екологія передбачає набуття фахових компетентностей, зокрема: здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами (К26) [3]; здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей (К17) [4]. У відповідність до зазначених компетентностей нормативний зміст підготовки екологів визначає й програмні результати навчання, що містять «проектно-орієнтований» контекст, а саме:

- 1) на першому (бакалаврському) рівні [1]
  - демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами (ПР01);
  - виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття (ПР06);
  - брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості (ПР22);
- 2) на другому (магістерському) рівні [2]
  - застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах (ПР14);
  - володіти основами виконання екологічних досліджень та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля / володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля (ПР20).

Ефективність досягнення програмних результатів навчання в умовах автономії закладів вищої освіти у значній мірі залежить від сприйняття та розуміння важливості проектного менеджменту в природоохоронній діяльності

розробниками освітніх програм та на навчальних планів. Саме тому Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва запровадив освітній компонент (навчальну дисципліну) «Проектний менеджмент в екології». Специфіка даного курсу передбачає розвиток особистих якостей здобувачів, перш за все – здатності оцінювати екологічні проблеми, що виникають в реальних ситуаціях, уміння знаходити творчі рішення та реалізовувати їх. Увага слухачів спрямовується на сучасні стандарти проектного менеджменту, зокрема PMBOK, P2M, GPM P5, а також особливості їх застосування у природоохоронній діяльності, сільському господарстві. Викладання курсу здійснюється за методикою кейс-стаді, із застосуванням проблемно-орієнтованого підходу та авторського досвіду [5].

Програма навчальної дисципліни «Проектний менеджмент в екології» містить сім тем за двома модулями:

модуль 1 – Екологія в перспективі проектного менеджменту (**концепція, загальна характеристика та основи проектного менеджменту в екології; організаційні структури проектного менеджменту; структуризація екологічного проекту: архітектура проектних дій;**

модуль 2 – Управління екологічним проектом в контексті областей знань і життєвого циклу (**ініціація та планування екологічного проекту; виконання, моніторинг і контроль екологічного проекту; завершення екологічного проекту: оцінка результатів, створених цінностей; експертиза екологічного проекту.**

У підсумку, запропонована модель інноваційної освіти за спеціальністю 101 – Екологія в ХНАУ ім. В.В. Докучаєва орієнтована на створення потоку цінностей в параметрах Цілей сталого розвитку. Запропонований контент курсу «Проектний менеджмент в екології» дозволяє здобувачам оволодіти не тільки фаховими компетентностями, а й *soft skills* (креативність, здатність працювати в команді та ін.), які дають змогу випускникам освітньої програми бути успішними на робочому місці.

Література

1. Фесенко Т.Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 181 с.
2. Фесенко Т.Г. Офіс управління програми дуальної підготовки у вищому навчальному закладі. Управління проектами, програмами, портфелями : Тези доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції : [у 2т]. // Відповідальний за випуск Тесленко П.О. Том 1. Одеса : Бондаренко М.О., 2016. С. 176–179.
3. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 10 – Природничі науки, спеціальність 101 – Екологія, 20 с.
4. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 10 – Природничі науки, спеціальність 101 – Екологія, 15 с.
5. Фесенко Г.Г., Фесенко Т.Г. Креативные технологии повышения квалификации специалистов в проактивном управлении программами организационного развития. Сб. науч. ст. / Урал. гос. пед. ун-т; под. науч. ред.

УДК 796.01

ДЕСЯТЬ ПРИЧИН ЗАЙМАТИСЯ СПОРТОМ

Хлопенко В. І., доцент, **Дідюков А. Б.,** старш. викладач
кафедра фізичного виховання

Мотивація до спорту – одне з важливих складових успішного процесу, не виникає з нізвідки, але формується від усвідомленої необхідності почати займатися. В умовах сучасного світу, коли більшість людей, в силу роду їх занять, ведуть сидячий та малорухомий спосіб життя, необхідно виділяти час на заняття спортом, щоб елементарно підтримувати себе в тонусі. Під заняттям спортом, у даній статі, ми маємо на увазі не спорт, яким займаються професійні спортсмени, а різного роду фізичну активність: тренування в спортзалі, пробіжки на свіжому повітрі, танці, плавання, фітнес та ін.

Спорт можна назвати навіть своєрідною терапією, адже багато людей, яким їх життя здавалося темним тунелем, в кінці якого не було світла, після декількох місяців занять починали помічати довгоочікуваний вогник, а згодом взагалі приходили до гармонії і щастя. Крім того, спорт допомагає позбутися шкідливих звичок, змінити коло спілкування, знайти нових друзів і навіть знайти супутника життя. Як не крути, спорт можна охарактеризувати тільки позитивними якостями.

Отже, до вашої уваги десять причин, що, маємо надію, мотивувати вас займатись спортом:

1. Спорт уповільнює процес старіння! Запитуєте, яким чином? Все просто – за рахунок покращення роботи серця і нормалізації кров'яного тиску, в результаті чого поліпшується здоров'я.

2. Омолодження шкіри. Дівчата, зверніть особливу увагу! При заняттях спортом організм отримує більше кисню, ніж при сидячому і малорухомому способі життя. А чим більше кисню, тим активніше кровообіг. Тому приплив свіжої крові безпосередньо покращує стан шкіри і сповільнює процес утворення зморшок.

3. Схуднення та підтримка необхідної ваги тіла. Займаючись спортивними вправами, можна контролювати апетит завдяки тому, що збільшується кількість ендорфінів, які виділяє мозок в таких ситуаціях. Ендорфіни запобігають передчасному виникненню почуття голоду, допоки організму не потрібна буде справжня «підзарядка».

4. Заняття спортом допомагають зняти нервову напругу. Виконуючи чергову фізичну вправу, можна звільнитися від зайвого адреналіну, одної з головних фізіологічних причин роздратованості, яка тягне за собою стрес. Погодьтеся, щоб мати сили на активне життя, необхідно не лише добре виглядати ззовні, але й підтримувати гармонію та рівновагу зсередини.